

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20CoCsp/41/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120225838
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:6120225838.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a členov senátu JUDr. Daniely Babinovej a JUDr. Viery Kandrikovej v právnej veci žalobcu: Orange Slovensko, a.s., Metodova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 697 270, právne zastúpený Bobák, Bollová a spol., s.r.o., advokátska kancelária, Dr. VI. Clementisa 10, 821 02 Bratislava, IČO: 35 855 673, proti žalovanému: E. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom I., O. XX, o zaplatenie 1.196,79 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Humenné sp.zn. 6Csp/147/2020-96 zo dňa 11.05.2021, takto

rozhodol:

I. Potvrďuje sa rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku o trovách konania.

II. Stranám sporu sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že: „Žalovaný je povinný uhradiť žalobcovi 886,79 Eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne z dlžnej sumy od 2.9.2018 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Priznal žalobcovi vo vzťahu k žalovanému právo na náhradu trov konania v rozsahu 48,18% z celkový trov s tým, že o výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením, ktoré vydá po právoplatnosti tohto rozsudku vyšší súdny úradník.“

Súd prvej inštancie považoval žalobu za dôvodnú v časti úhrad za poskytnuté služby v rozsahu 886,79 eura a za nedôvodnú súd prvej inštancie považoval žalobcu v časti požadovanej zmluvnej pokuty, ktorá mala byť dohodnutá v bode 2.5 zmluvy a dodatku. Zmluvné dojednanie týkajúce sa zmluvnej pokuty považoval súd prvej inštancie za neprijateľné zmluvné dojednanie, ktoré predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku nakoľko výrazne znevýhodňuje spotrebiteľa a dodávateľovi umožňuje uplatniť si voči spotrebiteľovi zmluvnú pokutu v neprimeranej výške. Zmluvné dojednanie obsiahnuté v dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb, ktorého obsahom je dojednanie zmluvnej pokuty, súd posúdil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. To spôsobuje jej absolútnu neplatnosť. Preto neprichádza do úvahy ani aplikácia ust. § 545a Občianskeho zákonníka, v ktorom je upravené moderačné právo súdu na zníženie neprimerane vysokej zmluvnej pokuty. Na základe uvedeného súd žalobu zamietol v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 310,- eur, a to spolu aj s úrokom z omeškania. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa ust. § 255 CSP.

2. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca, ktorý sa odvolávajúci na právnu istotu podľa článku 2 CSP so zreteľom na jeho legitímne očakávanie žiadal spravodlivo rozhodnúť tak, aby rozsudok súdu prvej inštancie v zamietavej časti bol zmenený a jeho žalobe v celom rozsahu mu bolo vyhovené.

Zároveň žiadal priznať náhradu trov konania. Mal za to, že dojednanie zmluvnej pokuty ako aj jej výšky nemohol spôsobiť nerovnováhu medzi účastníkmi zmluvného vzťahu. Považoval dohodu o zmluvnej pokuty za platnú. Poukázal na rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 26.06.2018 sp. zn. 5Co/35/2018 a rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3Co/274/2018 zo dňa 11.07.2019.

3. K odvolaniu žalobcu sa žalovaný nevyjadril.

4. Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“) preskúmal vec bez nariadenia pojednávania (§ 379 a nasl. CSP) a dospel k záveru, že rozsudok je v napadnutých výrokoch o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a o trovách konania vecne správny.

5. Je nepochybné, že neuhradené služby zo strany žalovanej aktivovali zmluvnú pokutu („... žalovaný riadne a včas nezaplatil cenu poskytnutých služieb ...“, čl. III žaloby) v zmysle článku 2.5 bod a/ a b/ Dodatkov k zmluvám o poskytovaní verejných služieb.

6. V prejednávanej veci je teda významným rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 17.05.2018, sp.zn. 22Co/45/2018-90 a ďalšie, podľa ktorého nie každé porušenie povinnosti je rovnakej intenzity a významu. Rovnako pri oneskorenej úhrade peňažného plnenia nemôže ostať bez povšimnutia výška dlhu spotrebiteľa vzniknutého porušením záväzku. Paušálne dojednanie zmluvnej pokuty umožňujúce zníženie výšky zmluvnej pokuty, ktoré vôbec nezohľadňuje intenzitu a význam toho ktorého porušenia povinnosti, ani výšku dlhu spotrebiteľa vzniknutého porušením záväzku, predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, nakoľko výrazne znevýhodňuje spotrebiteľa a dodávateľovi umožňuje pri akomkoľvek, i menej významnom porušení povinnosti, uplatniť si voči spotrebiteľovi zmluvnú pokutu.

7. Zmluvná pokuta, ktorá nebola individuálne dojednaná, lebo sa jedná o štandardnú typovú zmluvu a ktorá spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, je v rozpore s ochranou práv spotrebiteľa, ako aj v rozpore s Chartou základných práv Európskej únie (čl. 98), podľa ktorého v záujme naplnenia jedného zo základných práv Európskej únie politiky štátov je zabezpečiť vysoký stupeň ochrany spotrebiteľa, a preto je potrebné využiť všetky efektívne prostriedky ochrany spotrebiteľa, aby sa zvyšovala dôvera spotrebiteľov v trh, aby neprimerané postupy spotrebiteľov na trhu nezaťažovali. Žalobca ako osoba podnikajúca na trhu elektronických komunikácií má odbornú prevahu nad spotrebiteľmi, ktorým svoje služby poskytuje, a preto možno od neho očakávať, že vo vzťahu k spotrebiteľom sa bude správať s náležitou odbornou starostlivosťou.

8. Dojednaná zmluvná pokuta je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka je neplatná. Z neplatnej zmluvnej podmienky nevzniklo žalobcovi právo na plnenie a žalovanej povinnosť plniť.

9. Priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EÚ a práva EÚ na ochrane práv spotrebiteľa. Súdom ako orgánom členského štátu EÚ je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex offio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a OZ).

10. Odvolací súd poukazuje na konštantnú aplikačnú prax Krajského súdu v Prešove a hlavne na rozsudok sp.zn. 7Co/36/2015 z 27.04.2015 a 20Co/205/2015 zo dňa 28.04.2016 a rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 6Co/103/2015-62 zo dňa 26.01.2016 bolo konštatované, že rešpektovanie zákonného zákazu používania neprijateľných zmluvných podmienok sa vzťahuje aj na súdne konania, v ktorých si dodávatelia v čase ich vyhlásenia už uplatňujú plnenia z nich. Odvolací súd dáva do pozornosti skutočnosť, že v prípade navrhovateľa ide o opakované judikovanie ním upravenej zmluvnej podmienky upravujúcej identický právny vzťah so spotrebiteľmi ako neprijateľnej. Správanie sa právnickej osoby v obchodných a iných vzťahoch zodpovedajúce čestnej obchodnej praxi alebo všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v jeho oblasti činnosti je dôležité pre kvalitu verejného života. V ostatnom odvolací súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 21.08.2018 sp.zn. 20Co/57/2018.

11. Vzhľadom na upravenú povinnosť zdržať sa používania zmluvnej podmienky, ktorá bola určená za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti alebo nepriznania plnenia dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky v

§ 53a Občianskeho zákonníka odvolací súd považoval všetky námietky odvolateľa uvedené v odvolaní za neopodstatnené.

12. Žalobca namiesto porušovania zákazu ďalšieho používania neprijateľnej zmluvnej podmienky ju naďalej používa tak, že z nej uplatňuje na súde práva.

13. Vychádzajúc z uvedeného, odvolací súd rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby vo výroku o trovách konania potvrdil ako vecne správny postupom vyplývajúcim v ust. § 387 ods. 1, 2 CSP.

14. V odvolacom konaní nebol žalobca úspešný. Naopak fakticky plne úspešný bol žalovaný, ktorému vznikol zásadne nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP). Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný bol v odvolacom konaní pasívny, k odvolaniu sa nevyjadril, náhradu trov odvolacieho konania si neuplatnil a podľa obsahu spisu mu ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli. Odvolací súd vychádzal z čl. 17 Základných princípov CSP zakotvujúcim procesnú ekonómiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho konania.

15. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).